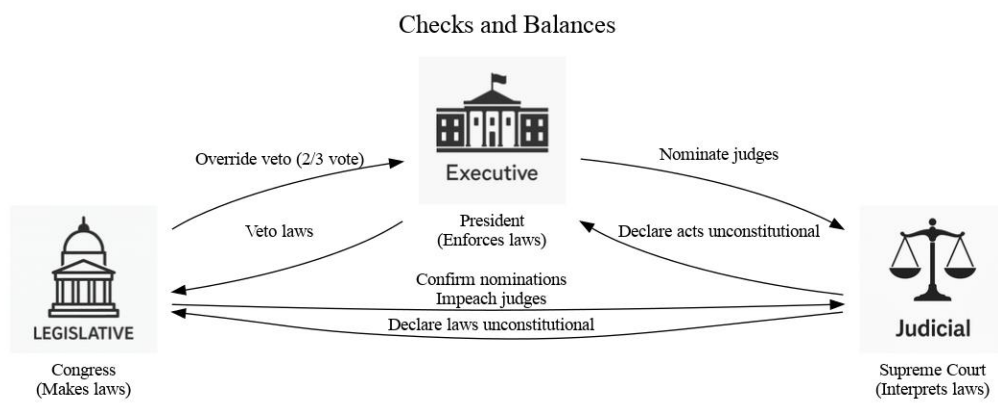

Конституція Сполучених Штатів Америки

Спрощений текст із ілюстраціями

Стислий «просто-мовний» виклад

ARTICLE I

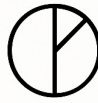
THE LEGISLATIVE BRANCH

CONGRESS

MAKE
LAWS

HOUSE &
SENATE

POWER OF
THE PURSE

§ 1 Конгрес

- Федеральна нормотворча влада належить двопалатному Конгресу: Сенату та Палаті представників.

§ 2 Палата представників

- Члени обираються кожні 2 роки виборцями штатів.
- Вимоги: 25 років, громадянство США не менше 7 років, проживання у штаті.
- Місця (і прямі податки) розподіляються за населенням; перепис кожні 10 років.
- Кожен штат має щонайменше одного представника.
- Губернатор оголошує довибори при вакансіях.
- Палата обирає Співкерів і посадових осіб; має виключне право вносити імпідмент.

§ 3 Сенат

- По два сенатори від штату, строк 6 років; по одному голосу.
- Класи чергуються: приблизно 1/3 обирається кожні 2 роки (губернатор може тимчасово призначати в перерві).

- Вимоги: 30 років, громадянство 9 років, проживання у штаті.
- Віце-президент головує й голосує лише при рівності; Сенат обирає інших посадовців і президента pro tempore.
- Має виключне право суду над імпічментом; вирок — 2/3 голосів; покарання лише усунення й заборона на посади.

§ 4 Вибори й засідання

- Правила виборів встановлюють законодавства штатів, але Конгрес може змінити (крім місця засідань Сенату).
- Конгрес мусить збиратися щонайменше раз на рік.

§ 5 Внутрішній порядок

- Кожна палата перевіряє членів, ухвалює регламент, може карати чи виключати ($\frac{2}{3}$ голосів), веде журнал і не може перерватися > 3 днів без згоди іншої палати.

§ 6 Оплата, привілеї, несумісність

- Члени отримують платню з Казначейства США; недоторканні від арешту (крім тяжких злочинів) під час сесії та дороги; недоторканність за виступи.
- Не можуть обіймати інші федеральні посади чи приймати посади, створені або підвищені ними ж.

§ 7 Процес ухвалення законів

- Бюджетні закони починаються в Палаті; Сенат може вносити зміни.
- Закон набуває чинності з підписом Президента або через 10 днів без підпису, якщо Конгрес засідає; вето долається $\frac{2}{3}$ обох палат.
- Спільні резолюції підпорядковуються тій самій процедурі.

§ 8 Повноваження Конгресу

- Податки й видатки на оборону/загальне благо (єдині ставки).

- Позики; регулювання міжштатної, зовнішньої та плеємінної торгівлі.
- Натуралізація й банкрутство; карбування монети; міри й виги; покарання за фальшування.
- Пошта й шляхи; авторське право та патенти; створення нижчих судів.
- Боротьба з піратством; оголошення війни; каперські листи; правила здобичі.
- Формування армії (фінансування ≤ 2 роки); утримання флоту; врегулювання військ.
- Скликання, організація, озброєння й керування ополченням; штати зберігають офіцерів і навчання.
- Ексклюзивна влада над округом Колумбія й федеральними анклавами.
- «Необхідна і доречна» клауза для реалізації всіх повноважень.

§ 9 Обмеження Конгресу

- Работоргівля не забороняється до 1808 р. (ввізне мито ≤ 10 \$/особу).
- Habeas corpus може бути призупинений лише при заколоті чи вторгненні.
- Заборона bills of attainder, зворотних законів, нерівних прямих податків (змінено 16-ю поправкою).
- Без експортного мита; без портових преференцій; кошти Казни — лише за законом і з оприлюдненням; без титулів дворянства чи подарунків від іноземців без дозволу.

§ 10 Обмеження штатів

- Штати не можуть укладати договори, карбувати гроші, ухвалювати зворотні закони, порушувати контракти тощо.
- Без згоди Конгресу не можуть обкладати імпорт/експорт (крім міні-

мальної інспекції), збирати тоннаж, тримати війська/кораблі у мирний час, укласти угоди, оголошувати війну (окрім нападу чи нагальної небезпеки).

ARTICLE II

THE EXECUTIVE BRANCH

PRESIDENT

ELECTED

OATH

COMMANDER-
IN-CHIEF

§ 1 Президентство

- Виконавча влада належить Президентові (4-річний термін) з Віце-президентом.
- Кожен штат призначає виборців = сенатори + представники; федеральні службовці не можуть бути виборцями.
- Процедуру голосування змінено 12-ю поправкою.
- Конгрес встановлює єдині дати виборів.
- Вимоги: уроджений громадянин, 35 років, 14 років мешкання у США.
- ВП змінює Президента при усуненні, смерті, відставці чи нездатності; Конгрес може визначити подальшу чергу.
- Зарплата фіксована; інші винагороди заборонено; присяга зберігати, захищати й обороняти Конституцію.

§ 2 Повноваження

- Головнокомандувач збройних сил та опризованої міліції штатів.
- Може вимагати письмові думки міністрів; надавати помилування (окрім імпічменту).
- Укладає договори ($\frac{2}{3}$ Сенату); призначає послів, суддів, посадовців за

згодою Сенату; заповнює вакансії в перервах.

§ 3 Обов'язки

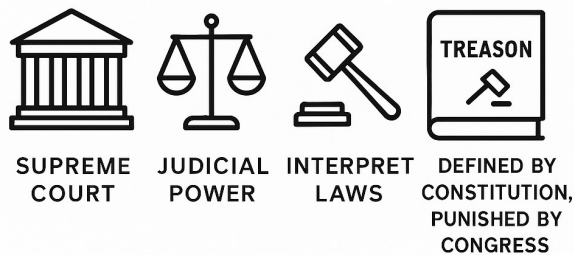
- Щорічне звернення «Про стан Союзу»; пропозиції заходів.
- Може скликати чи розпускати Конгрес у надзвичайних умовах.
- Приймає послів; стежить за сумлінним виконанням законів; видає призначення.

§ 4 Імпічмент

- Президент, ВП й державні службовці можуть бути усунені після імпічменту й засудження за держзраду, хабар чи інші тяжкі злочини.

ARTICLE III

THE JUDICIAL BRANCH

§ 1 Суди й судді

- Судова влада — Верховний суд і нижчі суди, створені Конгресом. Судді займають посади «за належної поведінки»; зарплата не може зменшуватись.

§ 2 Підсудність і процеси

- Справи за Конституцією, законами, договорами; дипломати; адміралтейство; США як сторона; спори штатів; міжгромадянські позови тощо.
- ВС: первинна юрисдикція у справах послів/штатів; решта — апеляція (регулює Конгрес).
- Федеральні злочини слухаються присяжними в штаті злочину; інакше місце — за Конгресом.

§ 3 Державна зрада

- Ведення війни проти США чи допомога ворогові.
- Засудження — зізнання в суді або двоє свідків одного явного акту.
- Кара встановлюється Конгресом; без «кровної ганьби» чи конфіскації після смерті.

§ 1 Повна віра та кредит

- Штати визнають закони, записи й рішення інших штатів; Конгрес встановлює порядок.

§ 2 Привілеї, екстрадиція

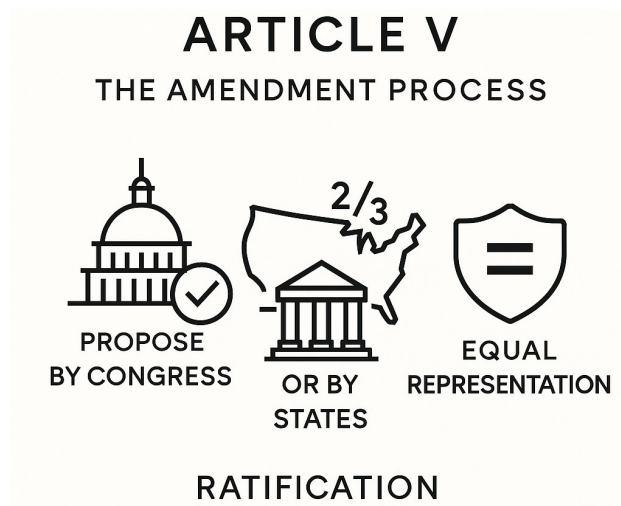
- Громадяни користуються основними правами в кожному штаті.
- Утікачів видають на вимогу губернатора.
- Повернення рабів-утікачів (скасовано 13-ю поправкою).

§ 3 Нові штати й території

- Конгрес приймає нові штати; не можна утворити штат всередині іншого чи об'єднати без згоди всіх залучених легіслатур і Конгресу.
- Конгрес керує територіями та федеральною власністю.

§ 4 Республіканська гарантія

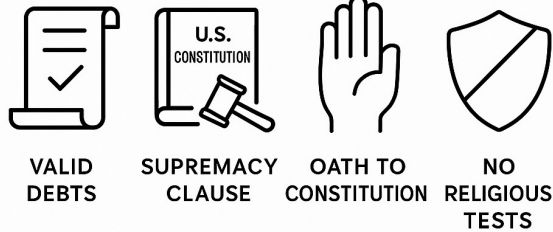
- США гарантують кожному штату республіканську форму правління та захист від вторгнення й, на прохання, від внутрішнього насилля.

- Поправки пропонуються $\frac{2}{3}$ голосів обох палат або конвентом за зверненням $\frac{2}{3}$ легіслатур штатів.
- Ратифікуються $\frac{3}{4}$ легіслатур штатів або їхніх конвентів (спосіб визначає Конгрес).
- Дві межі: (i) до 1808 р. не змінювати положення про работоргівлю/подушний податок; (ii) жоден штат не позбавляється рівного представництва в Сенаті без його згоди.

ARTICLE VI

FEDERAL SUPREMACY AND OATHS

- Союз приймає борги Конфедерації.
- Конституція, федеральні закони й договори — найвищий закон; судді штатів зобов'язані їм.
- Федеральні й штатні посадовці присягають підтримувати Конституцію.
- Релігійних тестів для посад не може бути.

ARTICLE VII

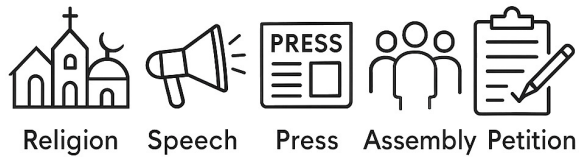
RATIFICATION OF THE CONSTITUTION

- Конституція набирає чинності після ратифікації 9 із 13 штатів.

ПОПРАВКИ (I – XXVII)

The First Amendment: Five Freedoms

I Свобода релігії, слова, преси, мирних зібрань і петицій.

THE SECOND AMENDMENT

RIGHT TO KEEP AND BEAR ARMS

II Право носити й зберігати зброю для добре організованої міліції.

THE THIRD AMENDMENT

No Quartering
without Consent

III Без згоди власника в мирний час військо не квартирується.

The Fourth Amendment: Protection Against Unreasonable Searches

Privacy

Security

Warrant

Search

IV Захист від безпідставних обшуків і арештів; ордери з ймовірною причиною.

THE FIFTH AMENDMENT: RIGHTS OF THE ACCUSED

Grand Jury

Self-
Incrimination

Due Process

Double Jeopardy

Takings Clause

V Велике журі, заборона подвійного покарання, самозвинувачення, належний процес, справедлива компенсація за викуп майна.

THE SIXTH AMENDMENT

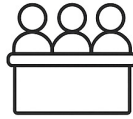
RIGHTS IN CRIMINAL TRIALS

SPEEDY
TRIAL

PUBLIC
TRIAL

IMPARTIAL
JURY

NOTICE OF
ACCUSATION

CONFRONT
WITNESSES

COUNSEL

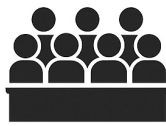
VI Швидкий, публічний, місцевий кримінальний процес; неупереджене журі; повідомлення обвинувачень; право на зустріч із свідками й виклик їх; право на адвоката.

THE SEVENTH AMENDMENT

Jury Trial in Civil Cases

Civil Trial

Jury Trial

Final Verdicts

VII Суд присяжних у цивільних справах > 20 \$; факти журі не переглядаються.

The Eighth Amendment

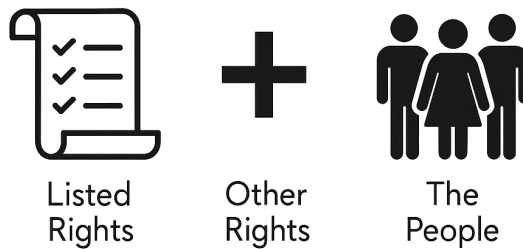
Limits on Punishment

VIII Заборона надмірних застав і штрафів; жорстоких чи незвичних покарань.

THE NINTH AMENDMENT

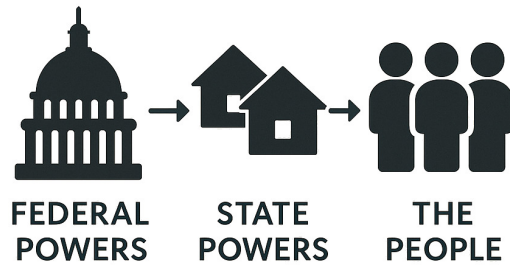
Protection of Unenumerated Rights

IX Не перелічені права зберігаються за народом.

THE TENTH AMENDMENT

Powers Reserved to the States
and the People

X Повноваження, не делеговані Союзу й не заборонені штатам, залишаються штатам або народу.

THE ELEVENTH AMENDMENT

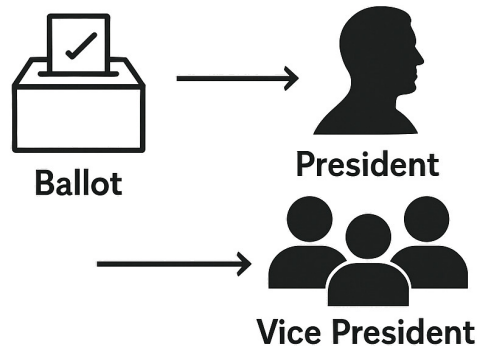
SOVEREIGN IMMUNITY OF STATES

XI Федеральні суди не розглядають позови проти штату, подані громадянами інших штатів чи країн.

THE TWELFTH AMENDMENT

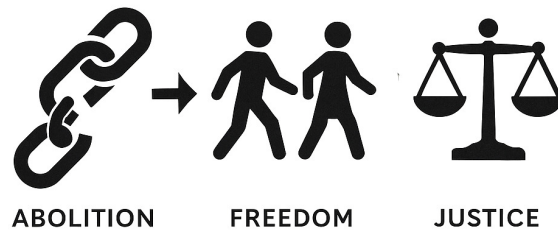
Electoral Process for President and Vice President

XII Окремі бюлетені для Президента й Віце-президента.

THE THIRTEENTH AMENDMENT

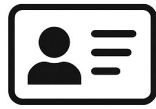
ABOLITION OF SLAVERY

XIII Скасування рабства (крім покарання за злочин).

THE FOURTEENTH AMENDMENT

CITIZENSHIP, DUE PROCESS, AND
EQUAL PROTECTION

CITIZENSHIP

DUE
PROCESS

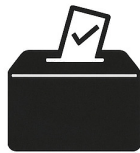

EQUAL
PROTECTION

XIV Громадянство, належний процес, рівний захист; положення про представництво й повстання; дійсність держборгу; повноваження на виконання.

THE FIFTEENTH AMENDMENT

Voting Rights for All Citizens

Voting
Rights

All
Citizens

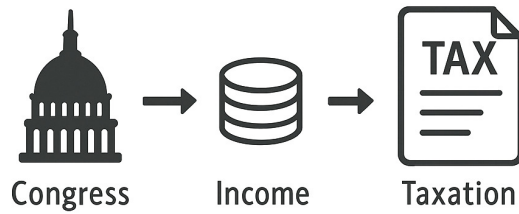

No
Discrimination

XV Право голосу не можна відмовити за расою, кольором чи колишнім рабським станом.

THE SIXTEENTH AMENDMENT

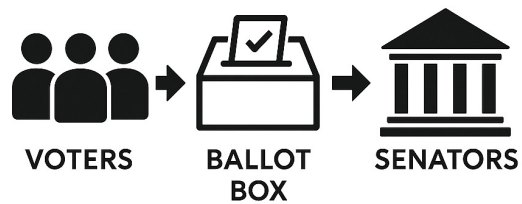
FEDERAL POWER TO COLLECT INCOME TAXES

XVI Конгрес може запроваджувати прибутковий податок без розподілу.

THE SEVENTEENTH AMENDMENT

DIRECT ELECTION OF SENATORS

XVII Сенатори обираються прямо народом; порядок заповнення вакансій.

THE EIGHTEENTH AMENDMENT

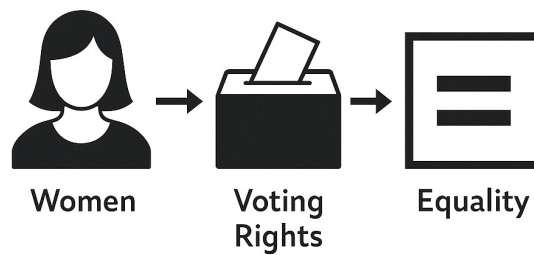
Prohibition of Alcohol

XVIII Сухий закон (скасований XXI).

THE NINETEENTH AMENDMENT

Women's Right to Vote

XIX Право голосу не можна відмовити за статтю.

THE TWENTIETH AMENDMENT

INAUGURATION AND
CONGRESSIONAL TERMS

PRESIDENT

CONGRESS

TERM

XX Початок термінів: Президент — 20 січ., Конгрес — 3 січ.; деталі спадкоємства.

THE TWENTY-FIRST AMENDMENT: REPEAL OF PROHIBITION

ALCOHOL

REPEAL

STATE
CONTROL

XXI Скасування сухого закону; штати можуть регулювати імпорт алкоголю.

THE TWENTY-SECOND AMENDMENT

PRESIDENTIAL TERM LIMITS

PRESIDENT

TIME

NO 3 TERM

XXII Ліміт — два президентські терміни; максимум 10 років служби.

THE TWENTY-THIRD AMENDMENT

PRESIDENTIAL VOTING IN D.C.

WASHINGTON,
D.C.

ELECTORS

PRESIDENTIAL
VOTE

XXIII Округ Колумбія отримує виборців, не більше ніж найменший штат.

THE TWENTY-FOURTH AMENDMENT

ABOLITION OF THE POLL TAX

BALLOT

TAX

PROHIBITION

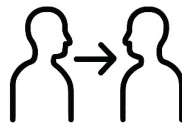
XXIV Заборона подушного податку на федеральних виборах.

The Twenty-Fifth Amendment

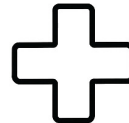
Presidential Succession and Disability

PRESIDENTIAL

SUCCESSION

DISABILITY

XXV Процедури спадкоємства й нездатності Президента.

THE TWENTY-SIXTH AMENDMENT

RIGHT TO VOTE
AT AGE 18

YOUTH

AGE 18

VOTING

XXVI Виборчий вік по країні знижено до 18 років.

THE TWENTY-SEVENTH AMENDMENT

CONGRESSIONAL
PAY CHANGES

CONGRESS

PAY

NEXT
ELECTION

XXVII Зміни зарплат Конгресу набирають чинності лише після наступних виборів Палати.